

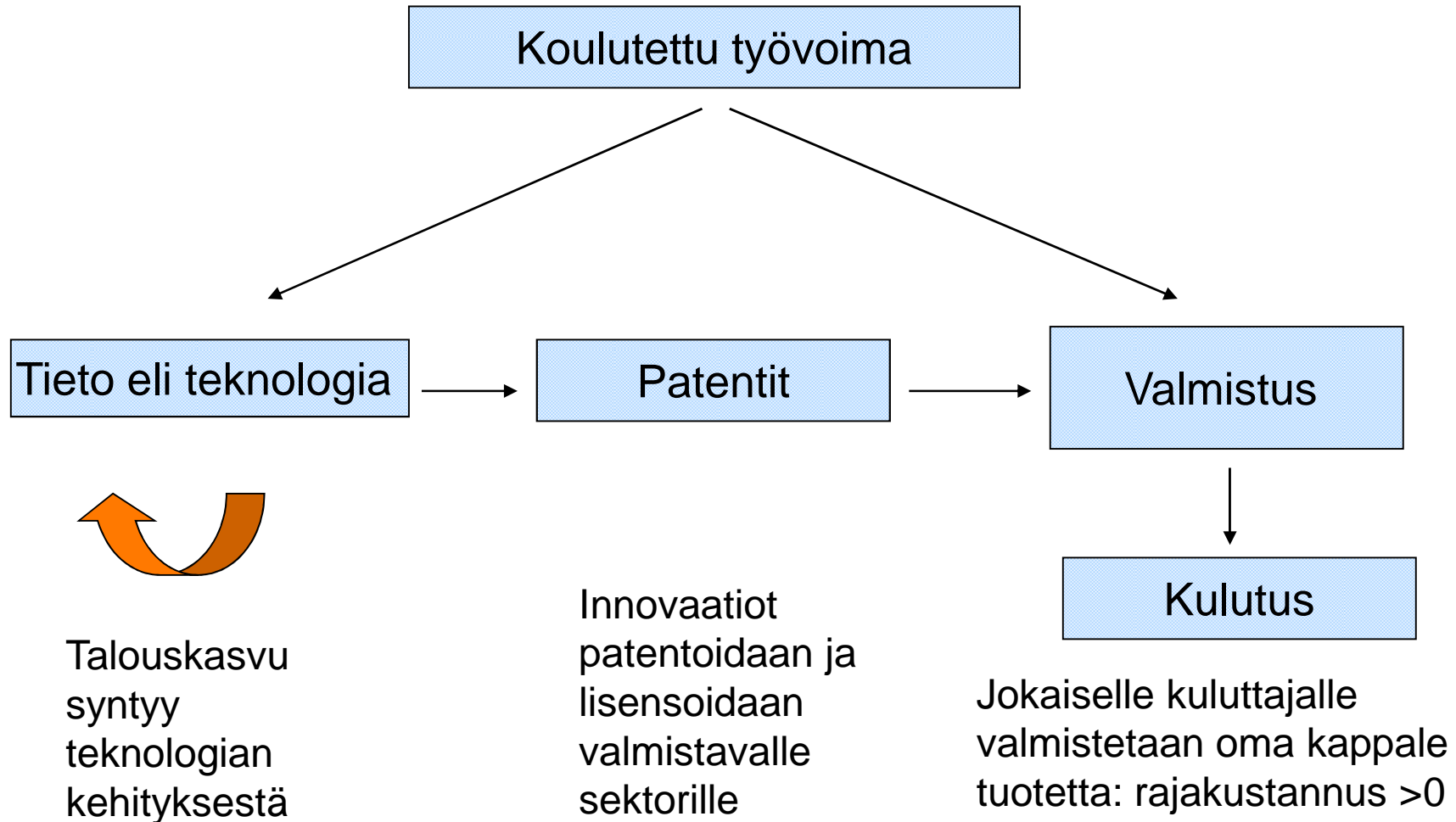
Runsauden tietoyhteiskunta

Matti Pohjola

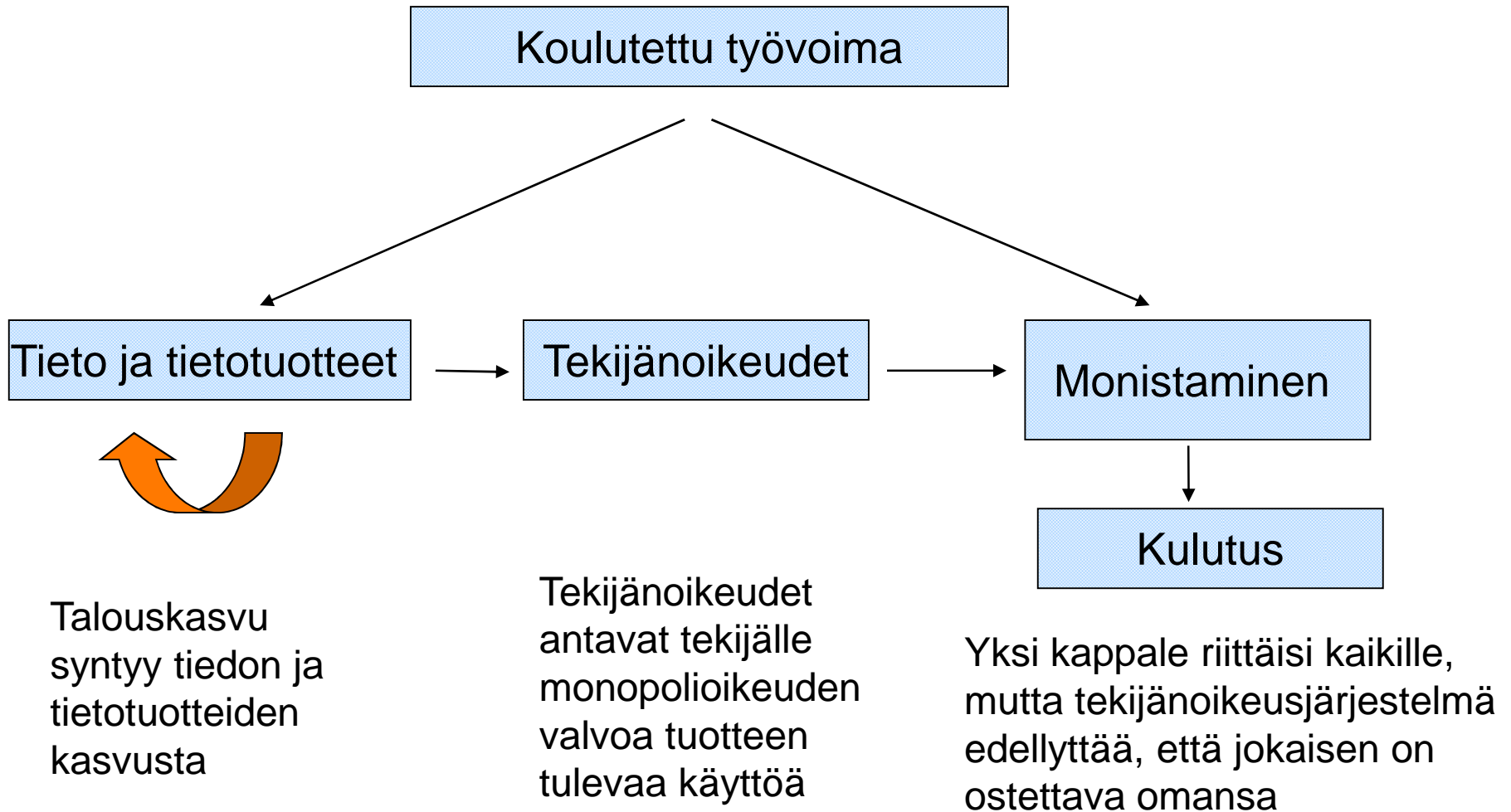
Pythagoraan lause ja Windows-käyttöjärjestelmä

- voidaan antaa muille ja silti pitää itse
 - leipää ja autoja ei
- ovat äärettömän monta kertaa monistettavissa eli voidaan jakaa ilmaisiksi
- => Tietoyhteiskunta on runsauden yhteiskunta
 - yksi kappale riittää koko maailmalle
- ... mutta maatalous- ja teollinen yhteiskunta ovat niukkuuden yhteiskuntia
 - leipää ja autoja on valmistettava jokaiselle omansa, eikä niitä siksi riitä kaikille

Taloukasvu teollisessa yhteiskunnassa

Taloukasvu tietoyhteiskunnassa

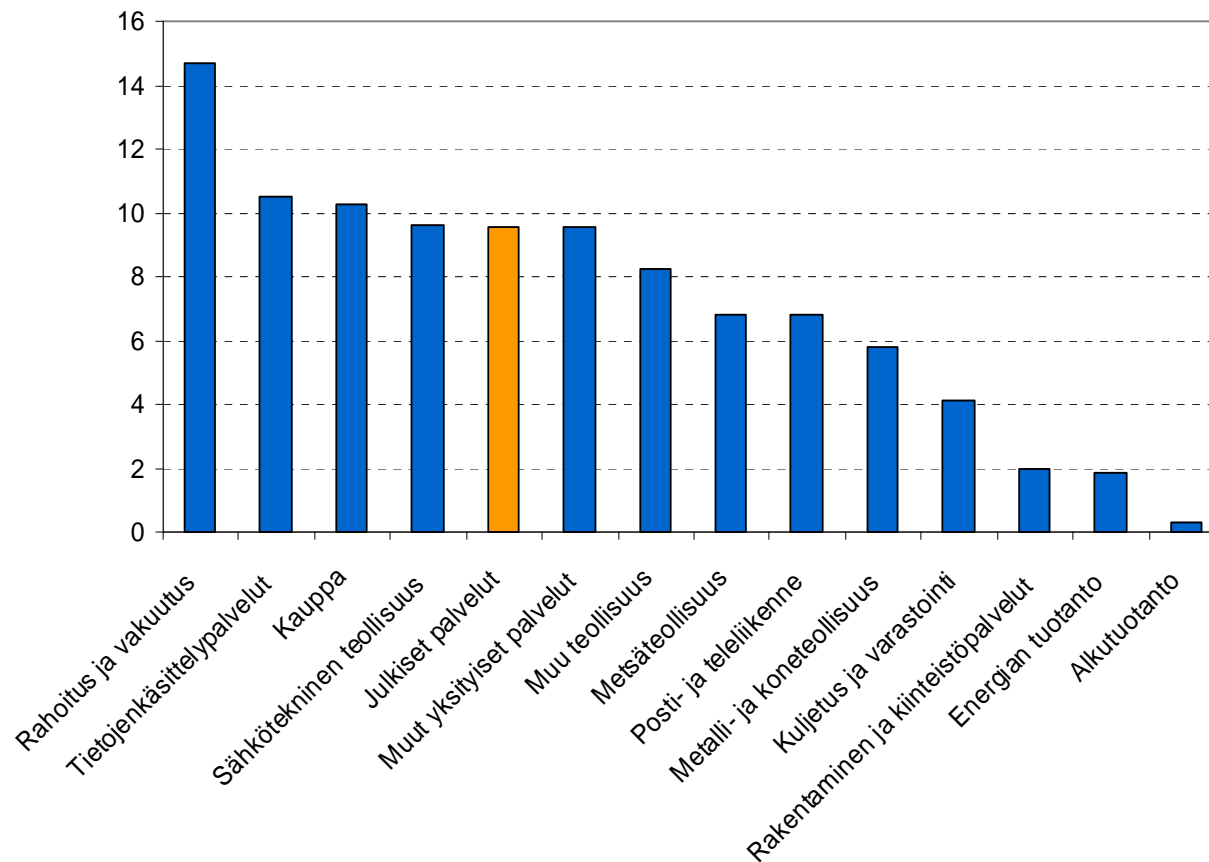
Tietoyhteiskunnan perusongelma

- Tehokkuuden nimissä tietotuotteiden tulisi olla ilmaisia
 - hinta = rajakustannus = 0
 - tietoyhteiskunta olisi runsauden yhteiskunta
 - “bits want to be free”
- Mutta kuka tekisi silloin ensimmäisen kappaleen?
 - Kiinteät kustannukset on katettava
- Tekijänoikeudet: Pythagoras vs. Gates
 - Suoran kulman käyttäminen on ilmaista
 - Windows-käyttöjärjestelmän kopiot ovat kalliita

Julkinen valta

- Tiedon suurtuottaja
- Tietotekniikan suurkäyttäjä
- Tietotuotteiden ensimmäiset kappaleet voidaan tuottaa verovaroin

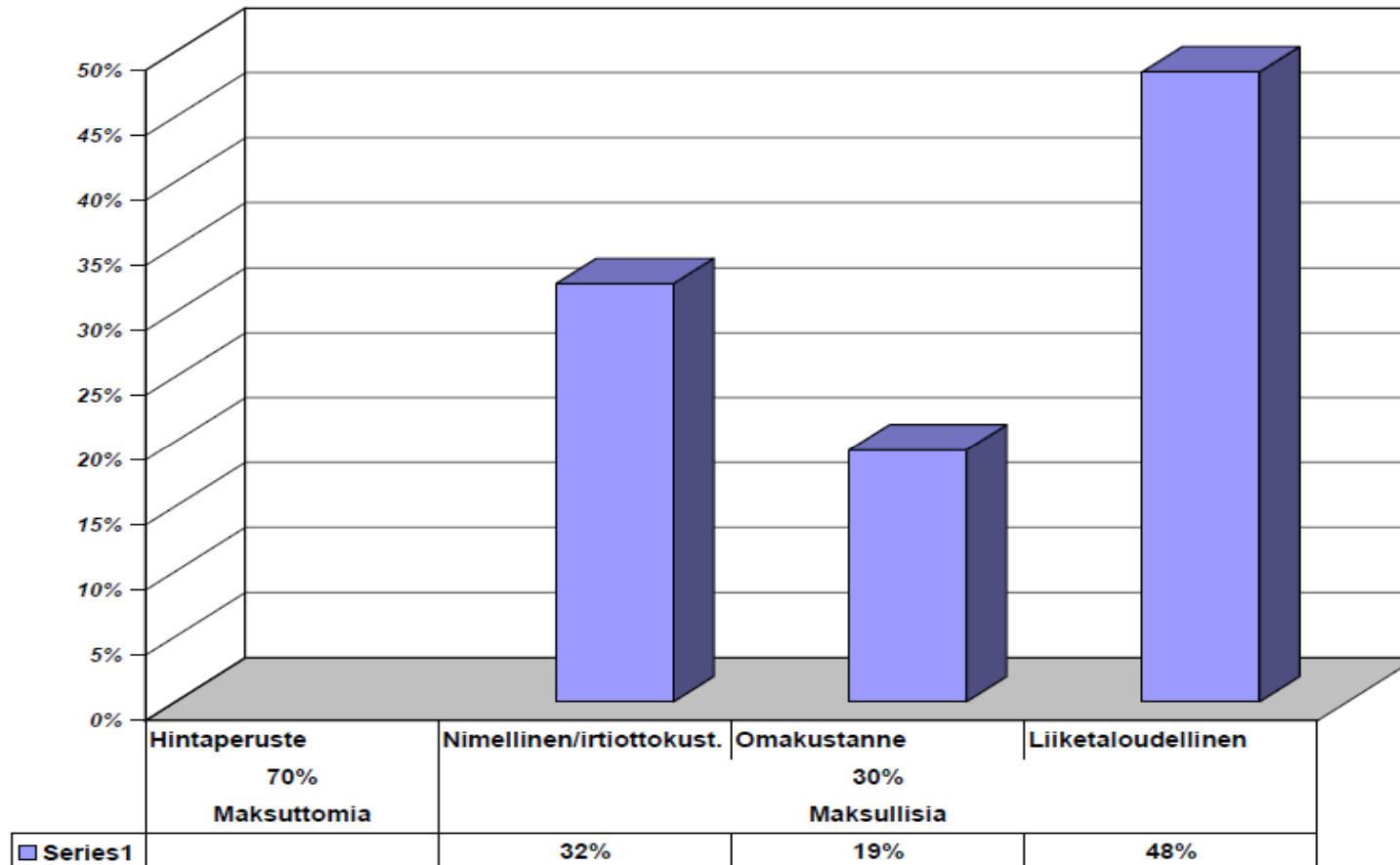
Osuudet ohjelmistoinvestoinneista 2000-2008, %

Julkinen tietoyhteiskunta on Suomessa taantumuksellinen ja ylläpitää niukkuutta

- 1) Tietotuotteet ovat yhteiskunnan hyvinvoinnin kannalta liian kalliita
- 2) Emme edes tiedä, kuinka paljon Suomessa on tietoyhteiskuntaan investoitu
- 3) Kaikki toimintatavat, joissa tieto luodaan aina uudelleen, ovat tehottomia
 - esimerkiksi potilastiedot
 - Niukkuutta on siksi, etteivät toimintatavat ole ajanmukaisia
- 4) Ongelmia on vaikea korjata, koska valtioneuvostolla ei ole toimeenpanovaltaa

Tietotuotteiden hinnoittelu

Tietoa tietoyhteiskunnasta

U.S. Bureau of Economic Analysis

Tilastokeskus

Table 5.3.5. Private Fixed Investment by Type

	2008
Private fixed investment	2 170,8
Nonresidential	1 693,6
Structures	609,5
Equipment and software	1 084,1
Information processing equipment and software	562,9
Computers and peripheral equipment	86,7
Software \2\	264,1
Other \3\	212,1
Industrial equipment	193,8
Transportation equipment	132,3
Other equipment \4\	195,1
Residential	477,2
Structures	467,2
Equipment	10,0

	2008
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	39854
Aineellisen kiint. pääoman bruttom.	36891
Asuinrakennukset	11848
Muut talorakennukset	10936
Maa- ja vesirak. ja muut rakenn.	3802
Kuljetusvälineet	2576
Koneet ja laitteet	7669
Aineettoman kiint. pääoman bruttom.	2594
Maan ja valmistamatt. arvon lisäys	369

Valtioneuvoston toimeenpanovalta

- ”Valtioneuvostolla ei enää ole käytännössä valtuutta antaa asetuksella hallinnollisia määräyksiä ilman lainsäädännössä annettua nimenomaista kyseistä asiaa koskevaa valtuutta”
- ... eikä siten ”mahdollisuutta antaa verkkoyhteiskuntaa rakentavia yhteisiä, virastoja tai kuntia velvoittavia pelisääntöjä”

Budjettineuvos Helena Tarkka, valtiovarainministeriö
Kansantaloudellinen aikakauskirja 1/2010